

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 389/2019-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. decembra 2019 predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti STAVOTHERM K a K, spol. s r. o., Rytířská 25/810, Praha 4, Kamýk, Česká republika, IČO 604 65 476, zastúpenej advokátom JUDr. Františkom Kosíkom, Kpt. Vajdy 3046/2, Ostrava-Zábřeh, Česká republika, vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 20 a čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky oznámením Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky sp. zn. 47687/2018/30-79814 z 13. novembra 2018 o odložení podania a postupom, ktorý mu predchádzal, a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti STAVOTHERM K a K, spol. s r. o., **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. októbra 2019 doručená ústavná sťažnosť obchodnej spoločnosti STAVOTHERM K a K, spol. s r. o., Rytířská 25/810, Praha 4, Kamýk, Česká republika IČO 604 65 476 (ďalej len

„sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. Františkom Kosíkom, Kpt. Vajdy 3046/2, Ostrava-Zábřeh, Česká republika, ktorou namieta porušenie jej základného práva podľa čl. 20 a čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) oznámením Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) sp. zn. 47687/2018/30-79814 z 13. novembra 2018 o odložení podania (ďalej len „oznámenie“) a postupom, ktorý mu predchádzal.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že v exekučnom konaní vedenom súdnym exekútorom [REDAKOVANÉ], v ktorom mala sťažovateľka procesné postavenie oprávnenej, vymohol exekútor od povinného sumu 3 791 521,20 Sk (slovenských korún), pričom sťažovateľke zaslal 1 100 000 Sk. Keďže súdny exekútor zvyšok vymoženej sumy sťažovateľke ani po viacerých výzvach nezaslal, Slovenskej komore exekútorov podala sťažnosť, ktorá bola posúdená ako dôvodná. V súvislosti s nevyplatením zvyšku vymoženej sumy podala na súdneho exekútora zároveň trestné oznámenie. Bolo proti nemu vznesené obvinenie, avšak trestné stíhanie bolo zastavené z dôvodu, že obvinený 30. novembra 2017 zomrel. Sťažovateľka preto podala žaloby na dedičov po zomrelom [REDAKOVANÉ], všeobecné sudy ich však zamietli s odôvodnením, že dedičia nezodpovedajú za činnosť štátneho úradníka ani za prípadné škody, ktoré svojím konaním spôsobil.

3. Sťažovateľka sa prípisom z 13. novembra 2017 obrátila na ministerstvo so žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „žiadosť“). Ministerstvo výzvou z 30. januára 2018 vyzvalo sťažovateľku na odstránenie nedostatkov žiadosti, na ktoré reagovala podaním zo 16. februára 2018. Ministerstvo oznámením z 24. apríla 2018 vyrozumelo ju o tom, že jej žiadosť bola po doplnení vyhodnotená ako opakovaná žiadosť (predchádzala jej žiadosť z 23. apríla 2014 posúdená ministerstvom ako nedôvodná), a preto na ňu nebude prihliadať. Následne sťažovateľka podaniami ministerstvu zo 4. júna 2018 a ministromi spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „minister“) zo 6. júna 2018 vyslovila nesúhlas s vybavením jej žiadosti. Minister v liste zo 16. júla 2018 oznámil sťažovateľke, že sa podrobne oboznámil s jej žiadosťou i postupom ministerstva v tejto

veci, s ktorým sa stotožnil. Sťažovateľka reagovala na list ministra podaním z 19. októbra 2018, ktoré bolo následne vybavené oznámením ministerstva o odložení podania z 13. novembra 2018.

4. Podľa názoru sťažovateľky došlo k porušeniu jej základných práv podľa čl. 20 a čl. 46 ods. 3 ústavy postupom ministerstva pri posudzovaní jej žiadosti z 13. novembra 2017, ako i oznámením ministerstva o odložení podania z 13. novembra 2018.

5. Na základe argumentácie uvedenej v ústavnej sťažnosti sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po jej prijatí na ďalšie konanie nálezom rozhodol, že základné práva sťažovateľky podľa čl. 20 a čl. 46 ods. 3 ústavy boli oznámením ministerstva o odložení z 13. novembra 2018 a postupom, ktorý mu predchádzal, porušené, aby toto oznámenie zrušil a vec vrátil ministerstvu na ďalšie konanie.

II.

Východiskové ústavnoprávne normy, posúdenie veci ústavným súdom a jeho závery

6. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu

ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

9. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

10. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, sťažovateľka namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 a čl. 46 ods. 3 ústavy postupom ministerstva pri posudzovaní jej žiadosti z 13. novembra 2017, ako i oznámením ministerstva o odložení podania z 13. novembra 2018.

11. Podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

12. Podľa § 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie ústavnej sťažnosti pre jej neprípustnosť, ak sťažovateľ preukáže, že nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd, z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

13. Súčasťou doterajšej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť

tejto ochrany a predtým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04).

14. Zmyslom a účelom tejto zásady je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú.

15. Za situácie, ak právny poriadok pripúšťa iné možnosti ochrany práv alebo právom chránených záujmov fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy podľa zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „SSP“), nemožno sa domáhať ochrany svojich práv v konaní pred ústavným súdom.

16. Jedným zo základných princípov, na ktorých je vystavaná nová procesná úprava správneho súdnictva, je princíp uvedený v § 5 ods. 2 SSP, a to princíp ochrany základných ľudských práv a iných subjektívnych práv. V zmysle § 2 ods. 1 a § 5 ods. 2 SSP je základným účelom správneho súdnictva poskytovanie ochrany subjektívnym právam účastníkov administratívneho konania (pozri k tomu napr. BARICOVÁ, J., FEČÍK, M., ŠTEVČEK, M., FILOVÁ, A. a kol. Správny súdny poriadok. Komentár. Bratislava : C. H. Beck, 2018. s. 68.).

17. Nevyužitie zákonnej možnosti podať správnu žalobu nemožno preto nahradzovať sťažnosťou podanou ústavnému súdu, ktorý môže založiť svoju právomoc na konanie o nej až vtedy, ak fyzická osoba alebo právnická osoba nemala inú ústavnú a zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv. Túto možnosť sťažovateľka v posudzovanej právnej veci mala.

18. Keďže sťažovateľka právne prostriedky, ktoré jej priznáva zákon na ochranu jej práv, nevyčerpala a nepreukázala, že sa tak stalo z dôvodov hodných osobitného zreteľa,

ústavný súd sa meritórne nezaoberal podanou ústavnou sťažnosťou, ale túto pri predbežnom prerokovaní podľa zásady ratio temporis odmietol ako neprípustnú podľa § 132 ods. 2 v spojení s § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde.

19. Podľa § 124 zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Ak rozhodnutie nadobúda právoplatnosť vyhlásením alebo oznámením a ak sa podľa osobitných predpisov zároveň doručuje jeho písomné vyhotovenie, začína lehota plynúť dňom doručenia tohto písomného vyhotovenia sťažovateľovi; ak sa rozhodnutie doručuje len jeho zástupcovi, začína lehota plynúť dňom doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia tomuto zástupcovi. Ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

20. V nadväznosti na citované zákonné ustanovenie ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej jednou zo základných podmienok prijatia ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 124 zákona o ústavnom súde. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako podanej oneskorene [§ 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde]. V prípade podania ústavnej sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, II. ÚS 695/2014).

21. Prihliadnuc na deň vydania oznámenia ministerstva o odložení podania z 13. novembra 2018, ako aj na skutočnosť, že listiny tvoriace prílohu ústavnej sťažnosti boli Kancelárii Ústavného súdu Slovenskej republiky doručené (bez podania ústavnej sťažnosti) 3. mája 2019, je celkom zjavné, že ústavná sťažnosť bola podaná oneskorene, teda po uplynutí zákonom ustanovenej dvojmesačnej lehoty.

22. V nadväznosti na uvedené ústavnému súdu pri predbežnom prerokovaní nezostala iná možnosť, len odmietnuť ústavnú sťažnosť sťažovateľky i podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde ako podanú oneskorene.

23. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími uplatnenými návrhmi sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. decembra 2019

Jana Laššáková
predsedníčka senátu